

Ügyiratszám: U1/2110-1/2020.

Tárgy: 2020. évi adóhatósági beszámoló

Szatymaz Képviselő-testületének
Szatymaz

Tisztelt Képviselő-testület!

Az adóhatóság feladatai 2020. évben

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. §. (3) bekezdés g) és h) pontjaiban előírtak szerint jelen beszámolóval egyidejűleg tájékoztatom a Képviselő-testületet és a település lakosságát a helyi adókból származó bevételek összegéről. A beszámolóban évről-évre bemutatjuk az adóztatással kapcsolatos tevékenységeket és azok eredményességére vonatkozó adatokat. Az adóalanyok számát, az adóbevételek alakulását, a behatási cselekmények módját és azok eredményességét.

Jogi szabályozás áttekintése

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval, gazdaság szervezéssel kapcsolatos feladatokat. Az önkormányzat lényegi eleme a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása, ennek egyik fontos eleme a helyi adók rendszere. Az önkormányzat Képviselő-testületének egyik alapjoga, hogy önkormányzati rendelet útján a helyi adóztatást szabályozza. Az egyes adók, díjak (gépjárműadó, talajterhelési díj) esetében központi, egységes szabályozás alapján, míg a helyi adó esetében törvényi keretek között, de helyi rendeletalkotás szabályozza az adóztatást. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) felhatalmazása alapján az önkormányzat kizárólagos joga, hogy a törvényben meghatározott adóalanyok és adótárgyak tekintetében helyi adókat vagy azok valamelyikét bevezesse. A Htv. és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. Törvényi keretek között a Képviselő-testület dönt a helyi adók bevezetéséről, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről.

Szatymaz Község Önkormányzata a helyi adók jelenleg alkalmazott adómértékeit a helyi sajátosságokhoz, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapította meg, a törvényben meghatározott felső határ figyelembevételével.

A rendelet megalkotása során a helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen. A Htv-ben nevesített adónem közül Szatymaz Község Önkormányzata a magánszemélyek kommunális adóját, a helyi iparüzési adót, valamint az idegenforgalmi adót vezette be.

Az önkormányzati adóhatósági munka szabályozását az új jogszabályi háttér változását:

- az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.),
- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.),
- az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.),
- az illeték mértékét az illetékekről szóló 2017. évi CXXII. törvény,
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)
- az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárás során felmerült végrehajtási költségek és a végrehajtási költségátalány megállapításának és megfizetésének részletes szabályairól szóló 8/2018. (III. 19.) NGM rendelet

jogszabályok határozzák meg.

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi jogszabályok, a **helyi adókról** szóló 1990. évi C. törvény Htv., a **gépjárműadó**ról szóló 1991. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Gjt.), a **környezetterhelési díjról** szóló 2003. évi LXXXIX. törvény, és a **jövedéki adókról** és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény tartalmazza. A végrehajtási eljárásban az Art. mögöttes jogszabályaként a **bíróági végrehajtásról** szóló 1994. évi LIII. törvény előírásai a mérvadóak, valamint az adók módjára behajtandó köztartozások esetében az ezeket szabályozó alapjogszabályok.

Külön ki kell emelni az adatok személyes védelmét és az adótitok fontosságát, különös tekintettel arra, hogy az adóhatóságot (annak dolgozóit) a hivatali eljárás során tudomására jutott minden irat, adat, tény, körülmény tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

Az adóhatósági munka személyi háttere

A jegyző feladat- és hatáskörét a Polgármesteri Hivatal szervezetén belül az adóügyi csoport apparátusának munkáján keresztül gyakorolja.

Jelenleg az adóhatósági feladatokat 2 fő főiskolai diplomával rendelkező munkatárs látja el. Az adminisztratív munkát évek óta állandó jelleggel egy közfoglalkoztatásban lévő kollega segítette 2020. márciusig, azóta ezt a munkaerő kiesést nem tudtuk pótolni.

Tárgyi feltételek

Az adónyilvántartás vezetés a Pénzügyminisztérium által jóváhagyott, a Magyar Államkincstár (továbbiakban: MÁK) által rendszeresített új, internetes alapú **ASP** (*Application Service Providing - alkalmazás-szolgáltatás*) keretrendszerrel történik.

Évente 2 alkalommal adóügyi zárásra, illetve több alkalommal adatszolgáltatásra kerül sor a felügyeleti szervként működő Magyar Államkincstár felé.

Az ASP program internetes alapú, így a megfelelő jogosultságok, azonosító-beléptető eszközök és igazolványok birtokában bárhol be lehet jelentkezni a központi kezelő felületre. A programot minden jogosultsággal rendelkező ügyintéző egyszerre használhatja.

ASP bevezetése

A rendszerhez való csatlakozás első lépéseként 2016. második felében indult meg. Hivatalunk ütemezetten 2018. március végén csatlakozott a rendszerhez. Az integrált országos szintű internet alapú ASP rendszerhez 2019. szeptember végéig az összes magyarországi település és a megyeszékhelyek is kötelezően csatlakoztak.

Adóbevételek alakulása

Az önkormányzat képviselő testülete a bevezetett helyi adók fajtaát és mértékét a Htv.-ben meghatározott „adómaximumok” figyelembevételével állapíthatja meg. Az „adómaximum” nagyságát a törvényben meghatározott adómérték és a fogyasztói árszínvonal változása együttesen befolyásolja.

Településünkön 2016. évben módosította utoljára a Képviselő-testület az adórendeleteket, amelyek azóta az alábbiak szerint alakulnak:

A helyi adómértékek összehasonlítása a törvényi lehetőséghez képest

Adónemek Szatymaz *** településen	Törvényi maximális adómérték 2020. évben	Alkalmazott adómérték (2020. évben)	A törvényi adómértékhez képest %-os kihasználás
Magánszemélyek kommunális adója (Ft/adótárgy/év)	30.161,-Ft	Belterület: 10.000,-Ft	33,2 %
		Külterület: 7.000,-Ft	23,2 %
Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység (%)*	2 %	1,7%	85 %
Ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység Ft/nap	5.000,-Ft	5.000,-Ft	100 %
Idegenforgalmi adó (Ft/vendégéjszaka)	532,2,-Ft	200,-Ft	37,6 %

*HIP %-os mértékének változtatása nincs befolyással az adóerő-képesség alakulására viszont befolyásolhatja a településen tevékenykedő (helyben adózó) vállalkozások számának alakulását.

A szomszédos településeken 2020. évben alkalmazott adók és azok mértékei:

település	HIP	ideiglenes HIP	IFA	MKA	Telekadó
	%	Ft/nap	Ft/fő/éjszaka	Ft/adótárgy	Ft/m ²
Szeged	2	1000	500	-	20
Zsombó	2	5000	-	6000	25
Zákányszék	1,8	1000	-	5000	-
Sándorfalva	2	5000	300	10000	-
Szatymaz	1,7	5000	200	10000	-
Domaszék	2	5000	-	1000	-
Balástya	2	5000	200	-	-
Bordány	2	5000	-	4000	20
Kistelek	2	5000	300	3500	-
Üllés	2	5000	200	2500	-
Forráskút	2	5000	300	6000	30

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat és a hivatal működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését. Az önkormányzat feladatellátását a saját bevételek (ennek jelentősebb része a helyi adóból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják és a saját tevékenységből származó bevételek.

A helyi adókból származó bevételek (iparüzési adó, magánszemélyek kommunális adója, idegenforgalmi adó) az önkormányzat saját bevételeit növelik, abból jelenleg nincs állami elvonás.

Az önkormányzat által beszedett központi adók közül 2013. évtől 2020. áprilisig bezárólag a beszedett gépjárműadó 40%-a maradt az önkormányzatnál, a 60 %-a pedig a központi költségvetés javára elvonásra kerül, amelyet a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kell átutalni a MÁK részére.

A 2020. évben jelentkező pandémiás helyzetre való tekintettel Magyarország Kormánya 2020. áprilistól visszamenőlegesen és folytatódólagosan is megvonta az önkormányzatoktól a korábban náluk maradó 40%-os gépjárműadó hányadot, de a kivetési és adóbeszedési feladatokat helyi hatáskörben hagyta. 2021. évtől a teljes gépjárműadó kivetési és

beszedési munkát a Nemzeti Adó és Vámhivatal fogja majd ellátni, amely adóbevételekből az önkormányzatok már nem részesülnek.

Továbbra is adók módjára behajtandó köztartozások behajtását az adós lakcíme szerint illetékes önkormányzat végzi el. Így a helyszíni bírság, szabálysértési bírság, elővezetési költségek, egyéb bírságok adók módjára történő behajtását az önkormányzat végzi el. Ezen behajtási cselekmények végrehajtásából 2017. január 01. napjától nem marad az Önkormányzatoknál behajtási jutalék.

Az adótörvények által szabályozott befizetési határidők az önkormányzat működéséhez szükséges finanszírozást alapvetően hat befizetési időpontra osztják szét:

- Az I. félévi gépjárműadó, magánszemélyek kommunális adó és az állandó jellegű iparüzési adóelőleg befizetési határideje: március 15. *(hétfőre eső nap)*,
- A tartózkodási idő alapján számítandó idegenforgalmi adót, tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig kell bevallani és megfizetni,
- A talajterhelési díj bevallásának és befizetésének határideje: március 31.,
- A tárgyévet megelőző adóév helyi iparüzési adóbevallási határidejéhez kapcsolódóan az adókülönbözet befizetésének határideje: május 31.,
- A II. félévi gépjárműadó, kommunális adó és az állandó jellegű iparüzési adóelőleg befizetési határideje: szeptember 15. *(hétfőre eső nap)*,
- A kettős könyvvitelt vezető társasági adó feltöltésére kötelezett adózók helyi iparüzési adóelőleg kiegészítési kötelezettsége („ún: feltöltés”) határideje: december 20.
- befizetési határidő elmúltá esetén az előíró határozat kézhez vételétől számított 30 napon belül köteles az esedékes adót megfizetni az adózó.

A fenti határidő alapján az adóbefizetés nem egyenlő ütemezést, hanem jelentős ingadozást, nagy kiugró bevételi időszakot, illetve bevételi minimumot mutat.

A **2020 szeptember 30. napján** fennálló (2020. III. negyedéves zárás alapján) folyó évi terhelést és a beszedett adók összegét az alábbi táblázat szemlélteti:

Adónem	Előírás- tervezet (Ft) 2019. évi kölségtetésben	Előírás- tervezet (Ft) 2020. évi kölségtetésben	Bevétel 2019.09.30. (Ft)*	Bevétel 2020.09.30 (Ft)	Hátralék 2019.09.30. (Ft)*	Hátralék 2020.09.30. (Ft)
Magánszemélyek kommunális adója	16.000.000,-	16.000.000,-	16.681.061,-	16.125.719,-	2.092.626,-	
Helyi iparüzési adó	210.000.000,-	210.000.000,-	162.968.137,-	197.100.646,-	14.255.517,-	
Idegenforgalmi adó	450.000,-	450.000,-	377.200,-	16.000,-	101.680,-	
Gépjárműadó(40%)	16.000.000,-	-	16.831.304,-	-	12.128.673,-	
Talajterhelési díj	60.000,-	-	57.600,-	59.400,-	0,-	
Pótlék, Bírság, Egyéb, VH. kölségátalány	350.000,-	430.000,-	490.603,-	769.766,-	2.286.144,-	
Összesen.	242.860.000,-	226.880.000,-	197.405.905,-	214.061.531,-	30.864.640,-	

* A táblázat a megjelölt értéknapiig megfizetett tételek alapján készült, ami nem tartalmaz a beszámoló készítésének napjáig késedelmesen megfizetett tételeket, így torzító lehet a valós hátralékok számadataira vonatkozóan. Végrehajtási cselekményt (jövedelem letiltás, gépjármű forgalomból kivonás, jelzálogjog bejegyzés) csak az 1 évet meghaladó adótartozások esetében lehet indítani, addig az adókat csak a hátralékai rendezésére lehet felszólítani vagy végrehajtási cselekményt kilátásba helyezni.

Helyi iparűzési adó: tervezni vele nehézkes, mert egy esetleges fejlesztési beruházás negatívan hat az adóalapra, így az önkormányzat bevételeire is. Sok nagyobb cég év közben HIP előlegként jelentős túlfizetést pihentet a Hivatal számláján, amelyet az adóbevallás következtében az év végéig vissza is kér. Az év végi adóelőleg kiegészítés *(feltöltési kötelezettség az előző adóévben 100 millió forint nettó árbevételt elérő belföldi és külföldi vállalkozók esetében)* jogi háttere is változni fog. **A bevallás és beszedés jogi háttere 2021-től változni fog.**

Gépjárműadó: a központi lakcímnnyilvántartásban tárgyév január 01. napján Szatymazi állandó lakcímmel vagy év közben Szatymazi lakcímmel először forgalomba helyezett **gépjárművek beszédett adóját 2020-as évtől teljes egészében megvonták az önkormányzatoktól. Az adó kivetését és beszédését 2021-től kizárólagosan a NAV látja majd el.**

Talajterhelési díj: A legtöbb ingatlant rákötötték a hálózatra, vagy nem éri el a 15m³-t meghaladó éves vízfogyasztást, így abból tervezhető bevételeink nem fog már származni.

Idegen bevételek esetében 2017-től nincs már önkormányzatnál maradó összeg.

Bírság, VH. költség, Egyéb bevétel: 2020-as évben is számos esetben írtunk elő minimális (5.000,- Ft) összegben végrehajtási költségátalányt, valamint ingatlan jelzálogjog bejegyzési díjának (12.600,- Ft) megfelelő terheléseket.

2020. szeptember 30. napjáig a beszédett helyi adók, egyéb végrehajtás során behajtott bevételek önkormányzatnál maradó együttes összege: **214.061.531,- Ft.**

Helyi iparűzési adó

Adóköteles az állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység. Az adó alanya a vállalkozó. Ideiglenes jellegű az iparűzési tevékenység, ha az önkormányzat illetékességi területén az ott székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó építőipari tevékenységet folytat, természeti erőforrást tár fel vagy kutat, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adóéven belül a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot. Községünkben az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adómérték 1,7 %, ideiglenes jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adómérték 5.000,-Ft/nap.

Az Art. értelmében a helyi iparűzési adókötelezettség teljesítés önadózással történik. Ennek értelmében az adózó kötelessége bejelenteni az adókötelezettség keletkezését, változásának, megszűnésének tényét, az adót bevallani és megfizetni.

Állandó jellegű iparűzési adó esetében a 2020. évben benyújtott bevallások száma *(amely tartalmazza a javítás vagy önellenőrző bevallásokat, adómentes nyilatkozatokat is):*

- **346 db éves,**
- **2 db eltérő üzleti éves,**
- **47 db év közben kezdő bevallása,**
- **64 db mezőgazdasági őstermelői bevallás,**
- **154 db adómentes őstermelői nyilatkozat,**
- **KATA vállalkozók száma 119 db,**
- **38 db záróbevallás.**

Magánszemélyek kommunális adója

Az adó alanya az a magánszemély, aki a naptári év első napján építmény, telek tulajdonosa. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, annak gyakorlására jogosult az adó alanya. Adókötelezettség terheli továbbá a nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérletét is. A Htv. 26. §-a szerint az adó mértékének felső határa adótárgyanként, illetve lakásbérleti jogonként 17.000,-Ft.

Településünkön az **adó mértéke** 2013. évben lett emelve utoljára, mely szerint:

belterületen 10.000,-Ft /adótárgy/év, külterületen 7.000,-Ft/adótárgy/év.

A Htv. egyik alapelve, hogy az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan kell meghatározni. Az önkormányzat a kommunális adóztatás terén mérsékelt adópolitikát folytatott, hiszen az adó jelenlegi mértéke belterületen 58,8 %, külterületen 41,2 % a lehetséges adómaximumhoz képest.

Az adó bevallását a törvény az adózó számára önbevallással írja elő tekintettel arra, hogy a hivatalnak semmilyen tudomása nincs az ingatlanok esetében bekövetkező tulajdonjogi viszonyok változásáról, emiatt nehéz a még nem adózó ingatlanok felderítése.

A kommunális adó meg nem fizetése adódhat abból, hogy:

- az adófizetésre kötelezett elhalálozott és az örökösök nem tettek eleget a bevallási kötelezettségüknek,
- tulajdonos nem érhető el belföldi lakcímen, külföldön tartózkodik,
- külföldi a tulajdonosa (vásárló/örökös), aki nem reagál semmilyen felszólításra,
- pár év alatt új épületet építettek, amelyet nem vallottak be,
- tulajdoni lapon feltüntetett művelési ág nem tartalmaz épület feltüntetést, ennek ellenére van rajta felépítmény, vagy az épület romja sem lelhető már fel fizikai valójában a területen és nincs ennek megfelelően módosítva a terület hasznosítási módja.

A törvényi szabályzás lehetőséget biztosít arra, hogy a be nem vallott ingatlanokat 5 évre visszamenőlegesen utólagos adómegállapítással adóztassuk, illetőleg mulasztási bírságot írjunk elő *(5e-200eFt mértékig, de eddig ilyen még nem volt)*. Ezek ellenőrzése sok időt vesz igénybe, aprólékos munkával adatbázisok összevetését jelenti az apparátus számára a napi és határidős feladatokon túl.

MKA fizetésre kötelezett adózók száma:

2526 fő

Gépjárműadó

A gépjárművek központilag egységes szabályok alapján kerülnek adóztatásra. A gépjárműadó megállapítása hatósági adatszolgáltatás alapján kivetéssel történik. Év elején kerül kialakításra a törzsállomány, majd havi belügyminisztérium által biztosított adatszolgáltatás alapján történik a változások feldolgozása, mely 2020. december 02. napjáig összesen 3352 db határozat meghozatalát eredményezte, ami közel 10%-kal több, mint a korábbi évben.

2020. január 1-jétől a gépjárműadóból befolyó bevétel 2020. évtől kizárólagosan a központi költségvetés bevétele.

Adótárgyak száma: 3314 db *(forgalomban lévő és forgalomból kivont)*

Idegenforgalmi adó

Adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Az adó alapja a településünkön eltöltött vendégéjszakák száma. Településünkön jelenleg 5 bejelentett szállásadó hely üzemel.

Az adómérték: 200,-Ft/vendégéjszaka, a 18 év alattiak mentességet élveznek.

Talajterhelési díj

Talajterhelési díjat annak a kibocsátónak kell minden év március 31. napjáig bevallani és befizetnie (önadózás), aki a műszakilag rendelkezésre álló szennyvízcsatorna rendszerre nem kötött rá.

A talajterhelési díj mértékét a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. Törvény 12. §. (3) pontjában meghatározott díjalap (1.200,-Ft/m³) az egységdíj, valamint a (2) bekezdésben meghatározott területérzékenységi szorzó határozza meg (1,5), így **1.800,-Ft/m³**. Szatymaz község közigazgatási területére vonatkozó, a felszín alatti víz állapota szempontjából megállapított területérzékenységi szorzó 1,5 (érzékeny terület).

Amennyiben az éves vízfogyasztás nem adja meg a 15m³/évet, mentesülnek a talajterhelési bírság megfizetése alól.

Helvi jövedéki adó

2016. január 1. napjától a törvények értelmében a magánfőzőknek un. párlat adójegyeket kellett beszerezniük a vámhatóságtól. A jegy értéke 700,-Ft/l. A magánfőzőnek tárgyévi első beszerzésekor legalább 5 párlat adójegyet kellett megvenniük, de tárgyében legfeljebb 86 db párlat adójegyet szerezhethet és legfeljebb ennek megfelelő mennyiségű párlatot állíthat elő. Ha a magánfőző a párlat adójeggyel megfizetett adó párlatmennyiségénél több párlatot állít elő, akkor a tárgyév végéig be kell szereznie a többletmennyiség utáni párlatra az adójegyet a vámhatóságtól azzal, hogy az éves mennyiségi korlátot ilyen esetben sem lehet túllépni. A Jöt. 5. §. (2) bekezdése alapján a magánfőző desztillálóberendezésének bejelentésével kapcsolatban és a magánfőzés szabályai betartásának ellenőrzésével kapcsolatban az önkormányzati adóhatóság jár el. Ha valaki elfelejtené bejelenteni desztillálóberendezést, vagy párlat adójegy beszerzés nélkül készíteni pálinkát, először csak figyelmeztetést kap, felszólítjuk az érintettet, hogy 15 napon belül pótolja mulasztását. A 200e Ft-ig terjedő büntetés csak akkor jöhet szóba, ha a magánszemély a felszólítás ellenére sem teljesíti törvényes kötelezettségét.

A megvásárolt párlat adójegyek kiadásáról (név és mennyiség) a VPOP az illetékes önkormányzatot is értesíti.

Késedelmi pótlék

Az Art. rendelkezése alapján az adó meg nem fizetés vagy késedelmes teljesítés esetén késedelmi pótlékot kell fizetnie az adózónak, az esedékesség napjától számítottan. Az adórendszer napi kamatot folyamatosan kiszámítja, terhelés egy évben egyszer évvárás keretében történik meg. A késedelmi pótlék sajátossága – bár mértéke a jegybanki alapkamat csökkenésével együtt csökken – a késedelmes fizetés és kamathalmozódások miatt a hátralék nagysága évről évre nő, igen jelentős nagyságú. A késedelmi pótlék tartozás nagysága a tőketartozás függvénye.

A pótlék számításának alapja a mindenkor érvényes jegybanki alapkamat, amely 2020-as évben csökkenő tendenciát mutatott:

2016.05.25. – 2020.06.23-ig	0,90%
2020.06.24. – 2020.07.21-között	0,75%
2020.07.22. – től	<u>0,60%</u>

Idegen bevétel

Idegen bevétel számlára beszedett adók módjára behajtott köztartozások nem képezik az önkormányzat bevételét, azokat a beszédést követően tovább kell utalni a behajtást kérőnek, az önkormányzatnál 2017.01.01-től már semmilyen jutalék nem marad a behajtott tartozásokból.

A leggyakrabban előforduló köztartozások, melyeket adók módjára kérnek behajtani:

- közigazgatási bírság
- helyszíni bírság
- pénzbírság
- elővezetési költség,
- ingatlan-nyilvántartási eljárás igazgatási szolgáltatás díj,
- egyéb behajtások.

Az adók módjára behajtandó köztartozások jelentős adminisztratív munkát jelentenek az adóhatóság részére, (munkahely lekérdezés, folyamatos adatszolgáltatás a hatóságoknak, nyilvántartás, behajtott összegek tovább utalása, adósok felkutatása, fizetési felszólítások, adózóra vonatkozó adatkérések, stb.). Bevételi oldalt tekintve már semmilyen összeg nem marad az önkormányzatnál.

Államigazgatási eljárási illeték

Illetékköteles eljárások:

- Adó- és értékbizonyítványok kiállítása, melynek illetéke 4.000,-Ft, kivéve az illetékmentes eljáráshoz szükséges iratokat (pl: gyámügyi eljárás, hagyatéki eljárás),
- méltányossági eljárás (magánszemély esetében illetékmentes, társas vállalkozások esetében 10.000,-Ft eljárási illetéket kell fizetni),
- jogorvoslati eljárások (fellebbezés, végrehajtási kifogás),
- illeték törvény alapján hatósági eljárás során 3.000,- Ft illeték kivetése.

Az államigazgatási eljárási illeték a Magyar Államkincstár bevétele, melyet az adóhatóság a díj beérkezését követően tovább utal a MAK részére.

Egyéb bevételek

- egyéb, nem adótartozások, amelyek megilletik az önkormányzatot, de eddig még nem fizették meg és behajtásra kerültek. Ilyen bevétel az út és járdaépítési érdekeltségi hozzájárulásról szóló 20/2001. (X.25) KT. számú rendelet 3.§ és 5.§ alapján meg nem fizetett és utólagosan behajtott tartozás is.

Adóhátralékok kezelése, behajtási tevékenység

Az önkormányzat gazdálkodásának elsődleges érdeke, hogy hozzájusson az őt megillető adóbevételekhez. A hátralékok kezelése egyre fontosabb és egyre nehezebb rész az adóigazgatási munkának. Törvényes eszközökkel kikényszeríteni a fizetést, ugyanakkor humánusan, méltányosan kezelni az adózók fizetési problémáit, nem könnyű feladat.

Az apparátus munkáját nagymértékben nehezíti, hogy növekszik az önkéntes adóbefizetést nem teljesítők száma. Az adóbevételek viszonylag nagy hányada csak hatósági ráhatás, egyéb kényszerintézkedés megemlítése következtében realizálódott. Egyre több esetben az adózók csak a végrehajtási intézkedések elkerülése, vagy kényszerítő intézkedések megindításának kilátásba helyezése következtében próbálják meg (részben) rendezni adósságaikat. A többi esetben az Art., Air., Avt. valamint a Gjt. törvények alapján indítunk behajtási eljárást. A végrehajtási cselekmények némelyike azonnal eredményre vezethet, míg más esetekben csak több hónap múlva jelentkezhet eredmény, vagy 4 év elteltével el kell évültetni és behajthatatlannak kell minősíteni. A legtöbb adós *(aki már több éve nem fizet)* nem rendelkezik letiltható jövedelemmel, foglalkozható ingó/ingatlan tulajdonnal sem és minden téren teljes passzivitást mutat, a hátralékuk szinte behajthatatlan.

2020. évtől jelentős mértékben megnövekedett az 5.000,- Ft összegű behajtási eljárás során kiterhelt végrehajtási költség átalány díj, valamint idén is néhány esetben jelzálogjogot is bejegyeztünk a tartozás mértékéig ingatlanokra. A zálogjog bejegyzését követően az adótartozás elévülése megszakad-nyugszik, így a hátralék akár 5 évvel az előírást követően is behajtható marad. Ezen hátralékok realizálása 5 éven túl vezet majd eredményre.

Az ügyfelek tájékoztatása a fizetési kötelezettségének teljesítése érdekében egy évben kétszer történik. A 2020. márciusi és a szeptemberi fizetési határidők előtt közel 7000 oldalnyi számlaegyenleg értesítő került borítékolásra és postázásra. Ezen felül a törvényi előírásoknak eleget téve ügyfélkapuval/cégkapuval rendelkező vállalkozók/vállalkozások elektronikus úton kapják meg a folyószámla kiértesítőjüket.

Az önkormányzatot megillető meg nem fizetett adóbevételek behajtási tevékenysége kiemelkedően fontos szerepet tölt be a hivatali adóhatóság feladatai között. A hatékonyság növelésében igen fontos, hogy a fizetési kötelezettség határidejének lejárata után, és végrehajtási eljárás megindítása között eltelt idő minél rövidebb legyen. Sajnos előrelépés ezen a téren nehéz, mivel közvetlen információ az adóról (letiltható jövedelem, érvényes bankszámlaszám, egyebek) sok esetben nem áll az adóhatóság rendelkezésére, ezeket az adatokat a társhatóságoktól kell beszerezni ahhoz, hogy a végrehajtási eljárást le lehessen folytatni.

Az Art, Avt. előírásai alapján lehetőség van az állami adóhatóság felé gépjárműadó és helyi adók tartozásainak végrehatására történő átadására. Ezzel a lehetőséggel apparátusunk nem sok esetben élt, hiszen tapasztalat szerint a NAV csak ritkán tud egy éven belül kapacitást fordítani a külső behajtások kezelésére és az sem vezet eredményre, mert az adósnak nincs semmilyen tiltható jövedelme, amelyet hivatalunk is le tudna foglalni. Lehetőség szerint külső bírósági végrehajtó igénybevétele is próbáljuk mellőzni, mert semmilyen többlet jogosultsággal nem rendelkezik hivatalunkhoz képest, ugyanakkor többlet költséggel is megterhelné az adóst. Mivel a bírósági végrehajtónak sem származik ebből jelentős bevétele, így a relatíve kisebb (20 e – 50 e Ft) hátralékok behajtását kevésbé tekinti főbb feladatának. Ezen külső behajtásos esetekben nagyon ritkán van megtérülés. Tapasztalataink szerint, amikor a saját végrehajtási tevékenységünk már nem vezetett eredményre, ott az állami adóhatóság is eredménytelen a behajtásban.

A saját adóinktlévőségek behajtásán kívül továbbra is terheli az önkormányzati adóhatósági munkatársakat a más szervek által átadott ún. adók módjára behajtandó köztartozások behajtása. Ezekben az esetekben a munkaráfordítás semmilyen többletbevételt nem eredményez, azonban az ide vonatkozó jogszabályi előírások ezek beszedését az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe utalják.

2017-es évben hatóságunk elkezdett saját végrehajtási eljárásai keretében bírságot (végrehajtási költség átalányt) kiszabni a minimális 5.000- Ft értékben, amely az eljárásokkal kapcsolatos kiadások fedezetére szolgál. Ez a díj gyors behajthatóság esetében akár többletbevételt is jelent. Számos esetben ingatlan jelzálogjogot is jegyeztünk be 50eFt-t meghaladó összesített adótartozások esetében elkerülve ezzel az adóhátralékok elévülését. A behajtási eljárás során keletkező valamennyi többletköltség az adós terheit gyarapítja.

2020-ban 6 esetben jegyeztünk be jelzálogjogot Hivatalunk javára. A zálogjog bejegyzésekből bevétel csak 5-12 éves időtávlatban várható. Amennyiben a jelzálogjog bejegyzését követő 4 éven belül sem kerülnek a hátralékok és aktuális tartozások rendezésre, úgy az akkor aktuálisan meglévő hátralékot kötelező jelleggel át kell adni bírósági végrehajtónak, hogy megkezdjék az ingatlan árverezés folyamatát (legyen bármilyen csekély mértékű is az ingatlan árához képest a végrehajtásra átadott tartozás összege).

Az önkormányzat illetékességi területén élő, illetve itt vállalkozási tevékenységet folytató, valamint adóköteles vagyontárggyal rendelkező adózók jelentős része az adócsoportban dolgozók munkáján keresztül találkozik a Polgármesteri Hivatallal. Az adócsoportban folyó munka nagyságrendjét részben a kimagasló számú ügyiratforgalom is szemlélteti. A bevételek beszedhetőségének alapja, hogy az adózó idejében megkapja az adót megállapító határozatát,

adószámlájának állásáról megfelelő és aktuális tájékoztatást kapjon. Az adóhatósági munka jelentős részét kitevő ügyiratok (határozatok, felszólítások, végrehajtási cselekmények, egyéb hivatalos iratok) kézbesítése postai térítésvényesen/elektronikus ügyiratként történik. 2020. november 30-ig az önkormányzati adóhatósági munka keretében közel 6736 db főszám (*alszámok: 10232 db*) került iktatásra (+30% az előző évhez képest), mely nem tartalmazza az iktatás nélkül küldendő több mint 6000 db számlaegyenleg értesítőt, melyek normál postai küldeményként, valamint elektronikus úton kerülnek kiküldésre február és augusztus hónapok során.

Hagyatéki és végrehajtási eljárás céljára közel 104 db (*hasonló az előző évhez képest*) adó- és értékbizonyítványt állítottunk ki, melynek adatfelvétele túlnyomó részében az ingatlan helyszíni megtekintésével történt. Megállapítható, hogy folyamatosan növekszik a társhatóságok, más önkormányzatok és bírósági végrehajtók által kért adó- és értékbizonyítványok száma.

Az adófolyószámlák könyvelése manuálisan történik a banktól kapott kivonatok alapján.

Az adóhatóság célja, hogy közvetlen kapcsolatot alakítson ki az adózókkal. Jelentős hangsúlyt fektetünk az adófizetők naprakész, minél teljesebb körű tájékoztatására. Ennek érdekében a község internetes oldalán elhelyezett leírások és letölthető nyomtatványok, adóbevallások segítik az ügyfeleket. Természetesen a Polgármesteri Hivatalban továbbra is átvehetők a papíralapú nyomtatványok. 2018-tól az adózónak lehetősége van elektronikus ügyintézés keretében internetes felületen is eleget tenni bevallási kötelezettségének. 2020. évben beérkező bevallások zöme már elektronikus úton jutott el Hivatalunkhoz.

Összefoglalva az önkormányzati adóhatóság munkáját, igen szerteágazó, sokrétű feladatot kell napról napra megoldani a folyamatosan változó jogszabályi és a megújuló elektronikus-infrastrukturális környezetben úgy, hogy az adózók minél teljesebb körű „kiszolgálásban” részesüljenek.

Tapasztalatunk az, hogy emberibb hozzáállással (toleránsabb és rugalmasabb ügyfél és adósságkezeléssel), közember számára is érthetőbb tájékoztatással, többszöri figyelem felhívással hatékonyabb és eredményesebb az adótartozások behajtásának kezelése is.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől, a helyi adó rendeletek módosításának megtárgyalását és elfogadását.

H a t á r o z a t i j a v a s l a t

Szatymaz Község Képviselő-testülete megtárgyalta a 2020. évi adóhatósági beszámolót és azt az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadta.

.

Szatymaz, 2020. december 04.

Dr. Makay Enikő
jegyző